

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Richardi Arsdekin Soc. Iesu S. Theol. Professoris
Theologia Tripartita Sive Resolutiones Polemicæ,
Speculativæ, Practicæ, Controversiarum, & Quæstionum,
etiam recentissimarum, quæ in Schola, & ...**

Missionarijs, & alijs animarum Curatoribus, & Theol. studiosis solerter
accommodatæ ...

De Controversijs Polemicis, & Scholasticis, etiam modernis

Archdekin, Richard

Antverpiæ, 1682

Epistola Dedicatoria Missionariis Apostolicis, Et præsertim Provinciæ
Flandrobelgicæ Societatis Iesus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40853

EPISTOLA
DEDICATORIA
MISSIONARIIS
APOSTOLICIS,

*Et præsertim Provinciæ Flandrobelgi-
cæ Societatis Iesus.*

Cum nova Prosecutione, pag. 471.

Ipsa frons prima hujus Operis non
obscurè prodit, quos sibi Patro-
nos designet. Vos (Missionarii
Apostolici) vos militantis Eccle-
siæ lectissimos Pugiles cum Hære-
si, cum Vitiis, cum inimicis Crucis Christi ubi-
que depræliantes, suos sibi Mecænates ambit,
& me tacente deposcit. Si Germaniam qua
patet universam, si amplissima Angliæ, & Hi-
bernæ Regna, si multiplices Belgarum Pro-
vincias latè circumspiciamus, habet sanè atas
nostra ex omnibus Ecclesiæ membris strenuis-
simos Fidei Defensores, ac veros Machabæos,
de quorum laboribus, præliis, ac trophæis me-
ritò sibi possit gratulari. Atque inter hos om-
nes Operis hujus Patronos, Vobis imprimis,
Missionis Flandrobelgicæ Socii, illud singula-
ri quodam jure deberi, nemo nisi injurius infi-
ciabitur. Etenim si quid est in Authore facul-
tatis, si quid scientiæ, id omne à primis reli-
giosæ

**

giosæ

EPISTOLA DEDICATORIA.

giosæ vitæ incunabulis Provinciæ hujus institutioni sanctissimæ se acceptum referre nunquam satis testabitur. Accedit ejusdem Provinciæ in provehendis undique Missionibus Apostolicis ardor perpetuus, labor immensus, industria singularis, & nullis limitibus circumscripta. Quæ scilicet una, præter amplissimas Missiones, Batavicas, Navales, Castrenses, & alias quas suo sinu domi complectitur, ad remotissimas etiam Gentes longè, latèque suos Socios, ac labores extendit.

Atque imprimis, laboris vestri primordia circumspicienti, occurrit ille Provinciarum confæderatarum status ab hominum memoria longè deploratissimus, quando unà cum avita Fide, pulsus undique fidei Præconibus, nihil aliud superesse videbatur, quàm perpetuum Religionis Romanæ, ac pristinæ Pietatis exilium. Sollicitavit Sociorum animos vicina illa Patriæ calamitas, ex quibus viri lectissimi, spretis hostium insidiis, vinculis, ac carceribus, pro communi salute caput & vitam ultro offerre non dubitarunt. Duces huic expeditioni sese præbuerunt Guilielmus Leonius & Cornelius Duystius, qui multa clam, multa palam perpessi, Apostolico ritu Provincias undique lustrantes, palabundas Catholici nominis reliquias in unum congregarunt, infirmos in fide roborarunt, atque innumeros lapsos ac devios in viam salutis revocarunt. Horum inter undas Batavicas primus ardor, in absentium quoque Sociorum pectoribus novas flammæ excitavit. Secuti sunt in eandem palæstram ex universa Provincia Athletæ fortissimi, qui rebus Religionis ubique inclinatis Atlanticos humeros supposuerunt. Atque inter primos Frisiam

EPISTOLA DEDICATORIA.

fiam ad ortum occasumque lustravit, firmavitque Joannes Bargius: Zelandiæ insulas unus eo tempore excoluit Nicolaus Romæus, qui verbo & scripto Sectariorum audaciam repressit, & Calvinum, detractâ larvâ, suis adumbratum coloribus repræsentavit. His in messem nimis amplam, sed ea tempestate operariis vacuam, oportune alii atque alii Sociorum manipuli succedere, ac venturis postliminio ex Clero tam regulari quam sæculari auxiliaribus copiis, quâ licuit industriâ, ampliorem laboris campum aperuere.

Neque defuit in hodiernum usque diem primævus ille Sociorum ardor. Ad vos, viri Apostolici, qui eandem vineam etiamnum excolitis, amplo cum fanore transferunt illi priorum temporum labores, prælia, pericula, sed & conjuncta periculis gloria. Nullus hic mihi calamus describet, quot vobis decurrant in cura animarum noctes insomnes, quot subeunda cum fidei hostibus certamina, quot declinandæ insidiæ, quot sustinendi carceres ac vincula, & graviora vinculis discrimina. Sed vel sic cum Apostolo palam facitis, verbum Dei non esse alligatum. Non tantum sonat in pulpitis, auditur etiam in ergastulis ac vinculis, per rura, & campos, & naves, & privata summorum infirmorumque domicilia vestra vox, labor, & prædicatio decurrit. Multos quidem heroës è Societate Belgica quotannis, per octoginta & amplius annos, labor hic improbus immaturo funere conficit ac consumit. At nunquam defunt novi Athletæ, qui priorum casu animati potius quam territi, in palæstra tam nobili & vitam & sanguinem profunderè ultrò exardescunt.

* * 2

Vobis

EPISTOLA DEDICATORIA.

Vobis igitur (viri lectissimi) qui Vineam istam Hodie immenso labore, nec minori cum gloria constanter excolitis: Vobis, inquam, novam hanc Operis hujus Editionem novo jure dedicamus, utpote in quibus præclara Majorum in ea Missione decora, novo semper incremento reflorescunt.

Sed ecce ad remotiora dum rapior, domestica prætereo. Habet Societas Flandrica in Missione Batavica suas Indias, sed habet etiam in ipsa Flandria suam Bataviam. Vix unum est hujus Provinciæ Collegium, ex quo viri Apostolici ad arduas è propinquo Missiones non excurrant. Quas ego si singulas pro merito reeufferem, mihi quoque longius excurrendum foret.

Ad vos igitur (sacræ Militiæ affectas) demum venerabundus accedo, qui missioni Castrensi inter mille mortis discrimina sanguinem & vitam aut consecratis, aut pridem consecratis. De vestra virtute, infractis animis, ac laboribus immensis, meritò sibi Societas Flandrica gratulatur, quibus Belgium, præ ceteris Gentibus, continuum panè Martis domicilium, perpetuum aperit gloriæ theatrum. Nec nova vobis, nec obscura est hæc laudis, ac laboris palæstra. Primus hujus militiæ Ductor Thomas Saillius, à Principe Parmensi in conscientiæ suæ arbitrum adscitus, gregariis quoque militibus in cunctis laboribus ac periculis invicto animi robore, diu noctuque præsto fuit. Princeps ex ardore tam generoso præcelsum Thomæ animum velut ex ungue leonem admiratus, plures hujusmodi Belgicos leones Castris suis adjungi peroptavit. Et quamvis eo tempore vix par laboribus Sociorum numerus

Colle-

EPISTOLA DEDICATORIA.

Collegia incoheret, oblatis sunt Principi Patres duodecim, quos ille primum in familiam suam adscivit, deinde more militari Libris Regis inscribi, & in Missionem perpetuam firmari voluit. Quantus hic exercendae virtutis tam propriae quam alienae campus patefcatur, quanti per annos plusquam octoginta exanthlati labores, non tantum rerum in hoc Martio campo gestarum multitudine, sed etiam plurimorum Patrum sanguine consignatum habemus. Versatur adhuc in hominum atque annalium memoria Nicolaus Montanus, dictus per excellentiam, Burgundionum Apostolus, qui ad S. Quintini fanum multo vulnere confossus interiit. Et ut alios praeteream: in pugna Neoportana, inclinata belli fortunâ, cum Patres Castrenses inter laceros miserorum artus & cadavera aures adhuc spirantibus praebent, Petrus Buzelinus ab hoste haeretico comprehensus, & glande trajectus fuit. Sed & Laurentium Everardi, hostili cuneo immistum, & pro Societatis homine agnitum, Calviniana crudelitas interemit. Aliam huic victimam, Othonem Campensem, pro aliena salute laborantem, eadem perfidorum rabies adjunxit. Cetera si persequar his similia, iliadem conficiam. Infinitum quippe foret enarrare hujus Missionis casus & pericula, quae in urbium obsidionibus, cruentis congressibus, ac praeliis, sequentia deinceps tempora peperere.

Sed à Martis regno ad Neptunum transeamus: hujus quoque imperium amplissimum Flandro-Belgicae Provinciae navalis Missio pervadit, soli Belgio propria, & à Principibus Austriacis solenni diplomate Societati deman data. Arduum sanè munus, & illis tantum

EPISTOLA DEDICATORIA.

destinari solitum, quibus animus est insigni robore septus, & vires animo pares. Hic nullus timori, nullus fugæ locus: quamvis & tonet cælum, & fremant procellæ, & totus ex imo commoveatur oceanus, immoto tamen animo persistendum est, qui nec conspectâ morte paveſcat, nec alios pavere patiatur. Ut nihil dicam de nausea marina, de morborum contagione, de nautarum militumque colluvie, quid magis arduum videtur, quam animos illos, ipſo oceano majores, unius lignei carceris ergaſtulo dies noctesque coarctari: donec his angustiis pariter cum corpore soluti, tumultum domicilio an plioſorem in medio æquore frequenter inveniant. Plures sub hoc mare æquoreo ſepultos Apoſtolicos heroes promptum foret, ſed prolixum, ex hujus Provinciae monumentis enumerare.

Pergite illuſtres animæ, terras à tergo relinquite, immenſa maris ſpatia peragrate, non ut vellus aureum è Colchide, ſed ut animas pretioſo Chriſti ſanguine redemptas è barathri faucibus eripiatis. Sæviant procellæ, affurgant undæ, dehifcat abyſſus: ſed nec undæ aut procellæ, nec abyſſus tota, nec omnes oceani fluctus charitatis veſtræ ardorem hætenus extinguere valuerunt. Hæc immenſa Apoſtolicæ peccatoris decora non levibus tantum operis noſtri foliis, ſed monumentis perpetuò duraturis poſteritas celebrabit.

Sed alio me abripit Miſſionum Apoſtolicarum multitudo, priuſquam vel unius magnitudinem poſſim dicendo exæquare. Terras, Maria, Caſtra, Navigia momento prætervectus, ad ipſa Libitinæ regna tandem pervenio. Hic in limine primo occurrit Lues peſtifera, lethalia

EPISTOLA DEDICATORIA.

thalia ulcera, & gemitus cum morte luctantes. Inter hos quot ego Sociorum alacres vultus, & vivida inter languentes obsequia conspicio. Horum alii morientes ad extremam luctam disponunt, alii vivis necessaria subministrant, alii tam animorum quam corporum plagas omni studio lenire contendunt. Verum nec ipsi satis exempti: innumerae in hoc obsequio charitatis victimae intra Belgarum fines cecidere. Quorum ut plerosque sparsim extinctos praeteream, in solo Antverpiae nobili Emporio, Patres, Fratresque viginti quatuor non magno intervallo pro civibus contagione afflatis, animas aliquando posuere, quorum numerum Andreas Schottus Consul Antverpiani filius suo funere nobilitavit. Quin & Gandavi annus hujus saeculi trigessimus in obsequio infectorum undecim socios è vivis abstulit. Atque eadem contagione ad alias urbes, Bruxellas, Hallas, Cortracum, Belliolum latius progrediente, harum singulis binas ternasue hostias pro charitas immolavit. Piget forte lectorem inter tot heroum funera diutius immorari. At non ignoro viris Apostolicis jucundum esse, non tantum majorum suorum gesta, sed etiam sepulchra ac monumenta intruere.

Hactenus intra Belgii fines versamur. Non potest ille Belgicus ardor unius Gentis aut Provinciae limitibus coarctari. Per immensa totius oceani spatia ad Japones, ad Indos, ad ultimos terrarum Chineses suam opem, & nova sociorum subsidia transmittit.

Prolixus forem si praeteritorum temporum colonias, cum Gaspere Barzaeo, aliisque Belgis ex hac Provincia in alterum orbem traductas, recensendo memorarem. Quorum laboribus

EPISTOLA DEDICATORIA.

boribus non tota Ormusia, aliaque regna inter Indos, Japoneseque suffecere. Adeo ut magni Xaverii votum perpetuum fuerit, Belgarum quam plurimos in sui societatem laboris adipisci, quorum nempe zelum, genium, & industriam ad infidelium conversionem præ ceteris natam & accommodatam censebat, ut suis ipse litteris testatur. Et ut antiquiora præteream: Vidi, ipse vidi, cum duodecim simul lectissimi Patres, magnis Provinciæ sumptibus, & suppellectili sacra instructi, hinc in Hispaniam enavigarent ad animarum subsidium, si daretur aditus, in novum orbem perrecturi. Vidi & ante hos P. Cornelium Beudin, qui eodem profectus, & à barbaris fidei causâ trucidatus, præclaram martyrii palmam obtinuit. Notus quoque mihi & familiaris fuit Ferdinandus Verbiest, qui magno ambitu cum aliis ejusdem Provinciæ Sociis Chinensem Missionem impetravit, jamque pluribus annis, in immenso illo Sinarum imperio Christianæ fidei negotium promovere pergit, idque tanto successu & autoritate, ut in ipsa Imperatoris Aula summam illam Mandarinum dignitatem etiamnum obtineat. Quin & ex illis, quos ipse nuper in Scholis auditores habui, Lovanio ad novi Orbis subsidium non pauci se contulere, multoque plures Missionem illam summis votis ambivere. Nec mihi ignota sunt paria plurium desideria, qui etiamnum ad eandem gloriæ palæstram magno animi ardore aspirant.

Has ego Belgicas Missiones, ut magis mihi notas, dum recenseo, simul in eandem gloriæ societatem suo jure advoco, omnes omnium ordinum Apostolicos viros, qui ubivis gentium in pari causa pares animos ac labores impen-

pen-

EPISTOLA DEDICATORIA.

pendunt. Et vos imprimis, Missionarii verè Apostolici, qui per amplissima Angliæ & Hiberniæ regna contra Hæresim sceptro, ferroque armatam, inter mille vitæ discrimina affiduo dimicatis. In hac arena sanguinolenta quot ego Campianos, quot Walpolos, quot Garnettos, Uritos, Colinos, hodieque conspicio, quibus ad parem martyrii gloriam par animus exæstuat. Testantur hunc animi ardorem tot præclari heroes, qui & priorum pericula secuti, & palmam consecuti fuerunt. Ex his longum foret enumerare ingentem seriem virorum illustrium, qui à tempore Henrici VIII. in hodiernum usque diem, & dira tribunalia, & carceres, & vincula, & feralia pegmata sua morte ac sanguine nobilitarunt. Dabit hæc longo ordine, aliaque illustriota, Provinciæ Anglicanæ per P. Henricum Morum felici calamo conscripta historia.

Utinam hic quoque liceret, in Missione Hibernica exanthlato tot annis Sociorum labores in publicam lucem proferre. Si exhiberentur oculis prima istius Missionis ab ipso S. Ignatio constituta feliciter exordia: Si inter varias deinceps temporum procellas & persequentium machinas invicta constantia: si Virorum in omni facultate illustrium domi forisque eximia decora: si paucorum hominum docendo, prædicando, scholas erigendo, toto regno diffusa industria: si tolerata non ita pridem dominante Cromvello bonorum rapina, & vincula, & carceres, & longinqua etiam ad barbaros exilia: denique si post extremam ruinam, instaurati, velut ex cineribus, pristini labores, aliaque his similia, sub modio hæctenus latentia, in lucem prodirent, stuperet sanè posteritas.

EPISTOLA DEDICATORIA.

steritas, res orbis theatro dignissimas, intra silentii ac modestiæ cortinas tot annorum lustris potuisse contineri. Magis scilicet hæctenus intenti fuerunt illi, ut scribenda patrarent, quam ut patrata conscriberent.

His quoque inter Operis hujus Patronos suo jure accedunt ex sacra S. Dominici, ac S. Francisci Familia, viri illi verè Apostolici, qui in excolenda Hiberniæ vinea tot annis strenuè defudarunt. Prius ego Stellas cæli, quam hos Abrahæ filios, & tantis filiis digna facinora valeam recensendo numerare. Quis enim ignorat quantum illi impendant studii, & industriæ, etiam inter exterarum gentes, Romæ, Prægiæ, Lovanii, & in aliis doctorum Lycæis, pro formandis alendisque operariis in hanc Vineam perpetuò successuris. Quanti etiam domi sustinendi labores, ut cum reliquo Clero, Romanæ sedis, ac Religionis decus toto Regno integram inviolatamque conservent. Adeo ut quod olim, in fulcienda Lateranensi Basilica, præstare visus est Seraphici Ordinis Patriarcha, id nunc in sustinenda Ecclesiæ Hibernicæ ruina ejus Soboles, aliis sociata, perficiat.

Jungite igitur ubique gentium felices dexterarum vos omnes fidei Pugiles, qui sub purpureo Christi vexillo per Missiones Apostolicas toto orbe diffusi militatis. Bellum quod Lucifero, ejusque assæclis pro Deo, & Ecclesia pridem indixistis, ad extremum usque spiritum indefessi sustinete. Non vos frangat tyrannorum potentia, perumpetis; non domesticorum hostium invidia, superabitis: charitatem alii in otio, & umbra prædicent, vos illam in sole, & sudore, & orbis utriusque conspectu palam exercete. State, cum Gentium Apostolo,
succin-

EPISTOLA DEDICATORIA.

succincti lumbos vestros in veritate, & induti
loricam justitiæ, & calceati pedes in præpara-
tione Evangelii pacis: in omnibus sumentes
scutum fidei, & galeam salutis assumite, &
gladium spiritus, quod est Verbum Dei. Hoc
ego verbum, hunc ego gladium in hoc opuscu-
lo quasi in vagina reconditum, ad vestras aras
supplex appendo. Magnum operæ pretium me
retulisse arbitror, si hæc arma litteraria, non
levi à me studio fabricata, ad militiæ vestræ
usum, ac supremi Ducis gloriam aliquando sub-
serviant.

Prosecutio nova hujus Dedicacionis infra pag. 47 I.

Et quia pro hac quinta Editione auctiori, ac-
cessit etiam auctior numerus Patronorum A-
postolicorum in *Germania, Anglia, Hibernia*,
qui recenter vitam & sanguinem pro Deo &
Religione gloriosè profuderunt, de eorum bea-
ta morte, & rebus præclare gestis, novam hu-
jus Dedicacionis Prosecutionem, nullo modo à
Lectorem prætereundam, in calce hujus Tomi
latius deductam instituimus, ne hic in primo
Operis limine remora ei prolixior iniiciatur.

Viri Apostolici

Humillimus noster Cliens
RICHARDUS ARCHDEKIN.
Soc. Iesu Hib. Kilken. An. 1682.

FACUL-